

Ytterligare Information

Investerings tjänster

Finansiella dokument:

attribut och risker

Inledning

I Ytterligare Information Investeringstjänster finns de kontrakterade avtal som DEGIRO har gjort med dig i Kundavtalet och mer detaljerade upplysningar om tjänster och överenskommelser. Vi råder dig att ta del av Ytterligare Information Investeringstjänster så att du är väl förberedd för att på ett ansvarsfullt sätt fatta beslut om investeringar i värdepapper.

Ytterligare Information Investeringstjänster utgör del av Kundöverenskommelsen. Betydelsen av ord som skrivs med stor begynnelsebokstav är definierad i Kundavtalet eller beskrivs i denna Ytterligare Information Investeringstjänster.

Om du har frågor, synpunkter och/eller förslag kan du kontakta DEGIROs Kundservice & Orderdesk elektroniskt via kunder@degiro.se eller ringa till +46 (0) 852 500 220. Vi kan nås måndag till fredag mellan klockan 8.00 till 22.00.

Dokument

Ytterligare Information Investeringstjänster omfattar följande dokument:

- WebTrader
- Profiler
- Investeringsfonder
- Investeringstjänster
- Order och orderutförande
- Corporate actions (Bolagshändelser)
- Prisöversikt
- **Finansiella instrument: attribut och risker (detta dokument)**
- Säkerhetsvärde, risk, belopp i debet och värdepapper i debet
- Marknadsdata

Finansiella instrument: attribut och risker

I det här dokumentet introducerar vi och behandlar de viktigaste attributen och riskerna per investeringstyp. Vi råder dig att läsa denna information noggrant, så att du blir väl medveten om vilka risker som är förbundna med dina beslut.

Kunskap och erfarenhet är viktigt för att kunna investera på ett försiktigt och förståndigt sätt utan att – förbisedda – risker uppstår som inte är förenligt med dina målsättningar och ditt kapital.

1. Kunskap och erfarenhet

Kunskap och erfarenhet är en förutsättning för att kunna investera försiktigt och förnuftigt, utan att - obemärkt - risker som inte är lämpliga för dina mål och kapital.

1.1 Kunskap

För att kunna investera på ett ansvarsfullt sätt, är det nödvändigt att du har tillräcklig kunskap för ta goda investeringsbeslut. Det gäller två kunskapsstyper.

För det första bör du förstå exakt vad ett finansiellt instrument (t.ex.en obligation, en aktie eller ett derivat) innehåller och vilka egenskaper det har. Det finns många broschyrer och handböcker om detta. Du kan också rådfråga en expert eller gå en kurs.

OBSERVERA: Det är inte möjligt att ge en fullständig beskrivning av alla investeringstyper. Inom de olika investeringskategorierna kan det finnas mycket stora skillnader. En aktie i ett nystartat företag i bioteknik har givetvis andra attribut och risker än en aktie i Ericsson, trots detta faller båda investeringarna under kategorin 'aktier'. En andel i en fastighetsfond har olika egenskaper och risker än en andel i en fond som huvudsakligen investerar i derivat. Även om båda investeringarna faller i samma kategori av "investeringsfonder". Det är således viktigt att du, förutom att ta del av den allmänna information som DEGIRO förser i det här dokumentet, själv tar reda på attribut och risker i samband med den investering du planerar att göra.

För det andra bör du ha tillräcklig information om de speciella investeringar som du är intresserad av, t.ex.aktier i det börsnoterade företaget X eller Y. För de flesta finansiella produkter finns ett prospekt som innehåller viktig information om produkten och institutet som tillhandahåller den. Innan du investerar i en produkt bör du läsa aktuellt prospekt. Information om det utfärdande institutets finansiella läge finns i årsredovisningar och liknande material. Prospektet tillhandahålls av det utfärdande institutet. Ett prospekt kan mestadels ses på det utfärdande institutets webbplats eller erhållas direkt från institutet. För många s.k. komplicerade finansiella produkter, så som investmentbolag, turbos och derivat, måste den som ger ut dem ställa ut ett faktablad (KID) med basfakta för investerare till förfogande för möjliga investerare, i vilket viktiga aspekter av produkten så som kostnader och risker förklaras. Även investeringsfonder som övervakas av finansinspektionen och som är verksamma på den svenska marknaden måste sammanställa basfakta för investerare. [Läs dessa faktablad omsorgsfullt innan du investerar i en sådan produkt.](#)

För alla Finansiella Instrument som det finns tillgängligt faktablad för kan du hitta faktablad (KID) om du går till produkten i WebTradern och sedan väljer fliken „Dokument“. Alternativt kan du be om en gratis kopia från DEGIRO.

1.2 Erfarenhet

Kunskap och erfarenhet hänger samman. Investeringskunskap uppnår du inte bara genom studier, utan också genom erfarenhet. Det sistnämnda kan du endast få genom att investera. Med DEGIROs "execution only"-tjänster kan du skaffa dig erfarenhet. Det kan vara klokt att börja försiktigt och med små summor när du investerar i finansiella instrument som du inte känner till så väl.

2. Allmänna investeringsrisker

Varje investering innebär någon form av risk. Förutom ett finansiellt instruments specifika risker innebär en investering också allmänna risker. I de flesta fall gäller att ju högre den förväntade avkastningen är, desto större är riskerna. Nedan behandlar vi kort de viktigaste riskerna.

2.1 Valutarisk

Vid investeringar i finansiella instrument som inte är noterade i svenska kronor måste du räkna med valutarisken. Din investering uttryckt i svenska kronor är känslig för förändringar av växelkursen mellan den svenska kronan och andra valutor. När du har tagit en position i en annan valuta hos DEGIRO är valutarisken relevant. Risken uppstår också vid investeringar vid en notering i utländsk valuta eller hos finansiella instrument som är känsliga för förändringar i växelkurser.

2.2 Ränterisk

Förändringar i räntan, både på kort och lång sikt, kan ha inflytande på värdet av finansiella instrument. En ränteförändring kan påverka alla dina investeringar. I allmänhet reagerar investeringar med en lång löptid hårt på ränteförändringar.

2.3 Likviditetsrisk

Likviditetsrisken beror på volymen av både transaktionerna i det finansiella instrumentet och freefloat. På en illikvid marknad löper du risken att ett värdepapper inte (direkt) kan säljas till marknadspris.

2.4 Konkursrisk / motpartrisk

Finansiella instrument ges ut av företag eller regeringar som riskerar att gå i konkurs under tiden som du äger dem. Konkursrisken beror på det utfärdande institutets kreditvärdighet. Vid en konkurs är det möjligt att du har rätt att ta del av det överblivna kapitalet. För att kunna bedöma risken i din investering måste du värdera institutets kreditvärdighet och dina rättigheter vid en eventuell konkurs.

2.5 Specifik börsrisk

Med DEGIROs Webtrader är det möjligt att handla på olika börser. Observera att de kan ha avvikande regler för t.ex. vilka ordertyper de tillåter, öppettider och handelssystem. Det är möjligt att utföra transaktioner i aktier som inte har någon officiell börsnotering, men som övervakas av Security Exchange Commission. Dessa OTC-aktier handlas på OTC Bulletin Board (OTC-BB) eller Pink Sheets. Många av dessa fonder har tidigare varit noterade på en börs. Då de inte längre uppfyller de ställda kraven har de blivit avnoterade. Kraven är mindre på en OTC-BB än på en fond som är noterad på t.ex. NASDAQ OMX eller NYSE. Även spreaden mellan köp- och säljkurs kan variera.

Det är viktigt att du ser till att du är välinformerad om dessa specifika regler, som ibland ändras, innan du börjar handla på en ny börs eller marknad. Om du handlar i fonder som inte är upptagna i huvudindex finns det ofta skäl att vara extra försiktig. Fonder utanför huvudindex handlas nämligen i mindre volymer, varmed kursutvecklingen ofta är nyckfullare och risken ofta större. I den här handledningen finns framförallt allmän information men du kan alltid kontakta vår Kundservice & Orderdesk om du behöver mer information. Vi råder dig att regelbundet söka information från de olika börserna och hänvisar till deras webbplatser.

2.6 Katastrofrisk: handelsstopp och störningar

Det kan hända att handeln i ett visst finansiellt instrument tillfälligt inte är möjlig, kraftigt försenad eller att du inte kan investera genom ett visst kommunikationsmedel. Det kan också förekomma att viss information inte kan erhållas (t.ex. kursinformation eller orderfeedback), varigenom avsevärd skada kan uppstå. Trots att marknadsaktörerna försöker gardera sig mot detta kan sådana risker inte uteslutas. Det är t.ex. möjligt att den tekniska infrastrukturen skadas eller att störningar uppstår beroende på olika börsregler, ofta med avsikt att undvika oärlig kursbildning. Dessa risker ligger utanför DEGIROs möjlighet att påverka och därför står du som kund för de eventuella skadorna. För övrigt gör DEGIRO så mycket som möjligt för att försvara sig gentemot katastrofrisker. I sin service använder DEGIRO endast utomstående parter om de har ett gott rykte. Trots detta kan även DEGIRO bli utsatt för störningar. Det kan t.ex. vara datorstörningar i Webtrader eller en störning i börsförbindelserna.

Vid en störning kan DEGIRO tillfälligt stoppa möjligheten att utföra order via Webtrader. DEGIRO informerar om störningen genom ett meddelande på webbplatsen eller i Webtrader. Det är alltid möjligt att vidarebefordra en order och få information om en löpande order elektroniskt eller, om den är tillgänglig, vår kundservice, tel.+46 (0) 852 500 220. Om ni ej får kontakt med vår kundservice, kan du skicka ett meddelande till kunder@degiro.se. Se punkt 5.6 för fler instruktioner om vad du kan göra vid en störning. Information om en annullerad order, andra frågor och anmärkningar eller klagomål avseende DEGIROs tjänster behandlas av vår kundservice. Har du ett klagomål eller har du konstaterat oegentligheter ska du direkt meddela det till vår kundservice (via telefon eller per epost).

2.7 Övriga risker

Risken för en negativ kursutveckling beror inte bara på resultaten som det företaget du investerar i uppvisar, utan även på den ackumulerade marknaden. Flera andra faktorer kan ha inflytande på det finansiella instruments allmänna kursutveckling, bl.a. följande:

- likviditetsrisk (risk för dåliga säljmöjligheter);
- politisk risk (förändring av lagar och regler eller andra regeringsåtgärder);
- skatterisk (förändring av din investerings skattemässiga behandling genom förändring av skattelagar eller deras tolkning);
- inflationsrisk (risk att den svenska kronans köpkraft minskar);
- återinvesteringsrisk (risk att det vid amortering inte finns likvärdiga alternativ);
- et cetera.

3. Finansiella instrument: attribut och risker

I den här delen ger vi en översikt av de viktigaste attributen hos de finansiella instrument som du kan investera i via DEGIRO och de risker som är förknippade med dessa investeringar. Givetvis kan inte alla attribut och risker täckas in, och informationen är inte anpassad för din personliga situation, men erbjuder dock allmän information om finansiella instrument.

Att investera och handla på en börs medför alltid risker. Vilka riskerna är beror på produkten du handlar eller investerar i. En investering kan i större eller mindre utsträckning vara spekulativ. I vissa fall kan du förlora hela din investering och eventuellt mer därtill, om du t.ex. investerar i terminer eller utfärdar optioner eller använder tjänster där du går kort (blankar) i ett finansiellt instrument. I regel gäller att ju större den förväntade avkastningen är, desto större är risken.

Om attributen hos de finansiella instrument som du önskar investera i, inte täcks i den här delen måste du själv undersöka investeringsrisken.

För många finansiella instrument gäller att institutet som utfärdar dem även ger information, t.ex. viktig investeringsinformation, prospekt, årsredovisningar, rapporter om bolagshändelser (utdelning, kupongutbetalningar, rättigheter etc.). DEGIRO råder dig att använda denna information när du fattar investeringsbeslut. Våra investeringstjänster begränsar sig till "execution-only" och ger därvid inga råd. Det innebär att du själv bestämmer vilka order du vill placera. DEGIROs tjänst är att genomföra dessa order och DEGIRO ger inget råd i det avseendet.

3.1. Investeringsfonder

Genom att investera i en investeringsfond kan du på ett enkelt sätt få en spridning i din investeringsportfölj. Med en fond har du också möjlighet att (indirekt) investera i de finansiella instrument, som är svåra att använda individuellt. Fondens investeringskriterier är utförligt beskrivet i dess prospekt. En fondförvaltare sammanställer portföljen med en i förväg fastställd fördelning på olika kategorier, som likvida medel, aktier, obligationer, fastigheter och råvaror.

Investeringar i fonder sker antingen via en reglerad börs eller utanför börsen. Skillnaden anges som börsnoterad och icke börsnoterad investeringsfond. Dessutom är det skillnad mellan öppna och slutna investeringsfonder. En öppen investeringsfond kan emittera nya aktier när nytt kapital tillkommer investeringsfonden och dra tillbaka dem igen när kapital lämnar fonden. Värdet på en öppen investeringsfond rör sig nära det bokförda värdet (summan av alla investeringar som fonden har). För en slutna investeringsfond är det inte möjligt att emittera nya aktier då kursen beror på tillgång och efterfrågan av deltagande i fonden. För alla investeringar, men i synnerhet för slutna investeringsfonder, gäller att det är viktigt att använda limitorder. Härigenom undviks att en transaktion får en oväntat hög eller låg kurs.

Risker med investeringsfonder

Investeringsfonder kan investera i nästan vad som helst. Detta leder till att det inte kan uttalas om risken för investeringsfonder utan information om den särskilda fondens investeringsstrategi. En investeringsfond kan utnyttja hävstångseffekt genom att investera med lånade pengar eller lånade värdepapper eller genom att handla med derivat för att finansiera investeringar och / eller

öka exponeringen mot vissa tillgångskategorier. En sådan konstruktion ökar vanligtvis fluktuationerna i investeringsfonden. Med vissa investeringsfonder är det bara möjligt att sälja din position vid vissa tillfällen. Du kan till exempel bara sälja en gång i månaden eller till och med en gång varje kvartal. Det innebär att du inte snabbt kan sälja din investering när priset går ner. Investeringar i investeringsfonder som har sitt säte inom EU bör skyddas mot konkurs av den fondansvarige.

Information om frågor som möjliga investeringar, utnyttjande av hävstångseffekt och möjligheterna att sälja din investering och riskerna vid förvaltarens konkurs finns i prospektet och i Key Investor Information Document. Om du vill investera i en investeringsfond är det därför viktigt att du studerar dessa dokument för att se om det skulle vara en lämplig investering för dig.

Positioner i icke-börsnoterade investeringsfonder kan i vissa fall bara erhållas genom en förhandsregistrering där du i förväg måste betala till t.ex. fondförvaltaren eller den instans som sköter fondens kundadministration. Den som i förväg investerar i en icke-börsnoterad investeringsfond måste vara medveten om att det innebär en högre kreditrisk eftersom det inte sker någon direktleverans vid betalningen. Risken finns att organisationen som har mottagit ditt belopp går i konkurs under tiden. Beloppet från förhandsregistreringen, vilket är reserverat för dina deltagarbevis, hamnar då i organisationens konkursbo. I så fall kan inga aktier i investeringsfonden levereras och eventuellt kvarstår din betalningsskyldighet.

Alla reglerade investeringsfonder i Europa som erbjuder enheter till icke-professionella investerare måste tillhandahålla ett fondfaktablad innehållandes basfakta för investerare (KIID). Faktabladet ger en kort beskrivning av investeringsobjekt som institutionen erbjuder, i icke-tekniska termer. Faktabladet kommer att finnas tillgänglig på webbplatsen för den aktuella investeringsfonden (se även Produkter & Marknader på Webbplatsen för detta).

3.2 Obligationer

En obligation är ett skuldebrev som är utgivet av en regering eller företag. Obligationköparen lånar ut en summa till utfärdaren av obligationen för en i förväg fastställd period mot en, för det mesta, fastställd ränta. Ett undantag från detta är nollkupongobligationer. En sådan obligation ger ingen ränta under löptiden. Avkastningen på den sortens obligationer erhålls genom skillnaden mellan köpkursen och den slutliga amorteringskursen.

Särskild uppmärksamhet krävs i relation till obligationer utfärdade av banker. Under många lagar, inklusive i EU-länderna, har myndigheterna för bankkrishantering långtgående rättigheter när det gäller aktier och obligationer som emitteras av banker. Sådan rätt kan innefatta rätten att skriva av obligationer, ändra obligationernas löptid, upphöra med betalningar för obligationerna eller konvertera obligationerna till andra instrument så som vanliga aktier.

Det finns en stor variation i utbudet av obligationer, med påtagliga skillnader i risk och avkastning. Var alltså uppmärksam när du investerar i obligationer och fördjupa dig i den tillgängliga informationen för den aktuella obligationen. Förutom de mer traditionella obligationerna finns även obligationer av en mer komplex karaktär, som kan ha att göra med sättet räntan betalas, amorteringen, emitteringen eller särskilda lånevillkor. Obligationens avkastning kan t.ex. (till viss del) bero på den rådande räntan (exempel är överskottsobligationer och ränteindexobligationer) eller bero på den utfärdande organisationens vinst (som vinstdelande obligationer och inkomstobligationer). På grund av de speciella riskerna med komplexa obligationer kan de i allmänhet inte karakteriseras som tillgångar med fast ränta.

Risk vid obligationer

En investering i obligationer medför risk. Obligationens risk består bl.a. i den gällande marknadsräntan och utfärdarens kreditvärdighet. Om marknadsräntan stiger leder det i allmänhet till att obligationskursen sjunker och tvärtom. Vid en sänkning av utfärdarens kreditvärdighet finns risk för att betalning av ränta och amortering uteblir. Det leder i sin tur till kurs-sänkning. Vid en konkurs har obligationsinnehavare företräde jämfört med aktieägare vid en eventuell utbetalning ur konkursboet. Trots detta finns risken att du förlorar hela din investering.

Komplexa obligationer har för det mesta en högre (kupong) avkastning än traditionella obligationer, men å andra sidan är risken med komplexa obligationer större än vid traditionella obligationer.

En **evig obligation** karakteriseras av att det är ett lån som löper i en evighet (på beslut av emittenten) varför inlösen av lånet är osäker. Risken är att kupongräntan på den eviga obligationen tillfälligt eller strukturellt är lägre än den på en traditionell obligation från samma eller ett jämförbart institut. Om t.ex. kursen på befintliga obligationer går ner eftersom en högre kupongränta erbjuds på nya obligationer, orsakar det en större kursförlust på den eviga obligationen än förlusten på en traditionell obligation. Det beror på att den eviga obligationen inte blir amorterad, så att medel inte frigörs för nya investeringar. Dessutom medför evighetskaraktären hos eviga obligationer att de har en längre löptid än traditionella obligationer, varigenom risken är högre.

Företagsobligationer innebär en högre risk eftersom ägaren vid en eventuell konkurs hos utfärdaren har en mycket sämre position än ägaren av en traditionell obligation, vilken kan vara konkurrerande fordringshavare. Som ägare av en företagsobligation accepterar du att ditt lån blir inlöst först efter det att institutets alla andra fordringshavare har fått sina fordringar betalda.

Underordnad obligationer innebär en hög gäldenärrisk om utfärdande institutet går i konkurs, en innehavare av en underordnad obligation har ett mycket sämre läge än innehavaren av en konventionell obligation, som kommer att vara en vanlig oskyddad borgenär. Som innehavare av en underordnad obligation, godkänner du att ditt lån inte kommer att återbetalas förrän alla andra fordringsägare i emittentinstitutets har betalats.

Obligationer med en (direkt eller framtida) variabel ränta, som räntestjeringslån (floating rate notes) och "steepeners", medför risken att kupongräntan vid en given tidpunkt är lägre än väntat, vilket inte bara leder till en lägre avkastning än förväntat, utan även till kursförlust.

3.3 Konvertibler

En konvertibel är en obligation som på begäran av investeraren eller emittenten, eller en fördefinierad trigg kan eller kommer att konverteras till aktier. En skillnad görs mellan konvertibler och omvända konvertibler. Ett konvertibelt ger investeraren rätt att byta obligationen för ett förutbestämt antal aktier under omställningsperioden. Med en omvänd konvertibel, har den utfärdande institutionen denna rätt och investeraren har därför en skyldighet om emittentinstitutet utövar denna rätt, att ta emot ett förutbestämt antal aktier i utbyte mot obligationer.

En ny form av konvertibeln är **CoCo**. Cocos (Contingent Convertible bonds) utfärdas främst av banker för att stärka sin kapitalbuffert. En CoCo konverteras normalt till aktier när kapital-situation i

den utfärdande banken försämras. Med vissa Coco, kommer obligationerna inte konverteras till aktier, men det nominella beloppet av obligationer kommer att minska när kapitalsituation i banken träffar en förutbestämd trigger. Att minska det nominella beloppet för CoCo kommer att innebära en oåterkallelig förlust för investerarna. CoCo är normalt underordnas aktier. Eftersom CoCos kan skilja mycket mellan varandra, är det viktigt att läsa prospektet noga innan man investerar i en CoCo.

Den vanligaste konvertibeln är den som, under vissa förutsättningar, kan konverteras till aktier mot konversionskursen. Det är skillnad mellan 'konvertibler' och 'reverserade konvertibler'. En konvertibel ger rätten att vid slutet av obligationens löptid byta den till ett i förväg fastställt antal aktier. Vid en reverserad konvertibel äger den utfärdande instansen den rätten och du är som ägare tvungen att köpa ett i förväg fastställt antal aktier till ett i förväg fastställt pris när instansen utövar sin rätt.

Risker med konvertibler

Den konvertibla obligationen har egenskaper som både en obligation och en aktie. Vi hänvisar därför till riskerna för dessa finansiella instrument. Den reverserade konvertibeln har en förhöjd risk eftersom du kan bli tvungen att köpa aktier vid en tidpunkt som du själv inte kan bestämma. Detsamma gäller för Cocos. Som CoCo fungerar som kapitalbuffert för utgivande bankerna kommer CoCos omvandlas vid en tidpunkt då saker och ting inte går bra för emittenten. Förutom detta finns det ingen skyldighet för emittenten av CoCo att betala kupongen, och inte heller att lösa in CoCo. Även säljbarhet CoCo är ofta är begränsad.

3.4 Aktier

Aktier ingår i ett företags aktiekapital. Aktieägaren får rösträtt i företaget och rätt till eventuell utdelning.

Risk med aktier

Värdet på en aktie är direkt korrelerat med hur pass bra bolaget är. Om saker går bra för företaget, går det bra för aktien – och vice versa. Kursen på en aktie kan variera kraftigt beroende på fluktuationer i företagets vinstförväntningar. Kursen är till största delen beroende på makroekonomisk utveckling, nyheter för företaget och/eller företagsbranschen samt utdelningspolicyn. Avkastningen på en aktie är i hög grad beroende på olika (typer av) företag. Med aktier finns också risk att du förlorar hela din investering. Vid en konkurs för företaget blir i allmänhet aktierna värdelösa.

Särskild uppmärksamhet krävs i relation till bankaktier. Under många lagar, inklusive i EU-länderna, har myndigheterna för bankkrishantering långtgående rättigheter när det gäller aktier och obligationer som emitteras av banker. Sådana rättigheter kan inkludera rätten att expropriera eller nationalisera aktierna.

3.5 Optioner

En option är ett kontrakt varvid den som utfärdar optionen tillkänner sin motpart (köparen) rätt att köpa en underliggande tillgång, t.ex. ett antal aktier, under eller i slutet av en överenskommen period till ett i förväg fastställt pris (då talar vi om en köpoption, "call") eller sälja (då talar vi om en säljoption, "put") till det underliggande värdets pris på samma villkor. För denna rätt betalar

köparen för det mesta ett pris till utfärdaren. Optionens pris är ofta en bråkdel av värdet på det underliggande värdet. Kursförändringar i det underliggande värdet är anledningen till vinster eller förluster för optionsinnehavaren.

Optioner passar den som dagligen och aktivt följer sin investeringsposition och har tillräcklig kunskap om derivat och om handel i de underliggande värdena samt har råd med stora kursförändringar.

Optionskontrakt löses antingen med leverans av den underliggande tillgången eller i likvida medel.

Köpta optioner (En 'lång position')

Köparen av ett optionskontrakt har rätt (inte skyldighet) att under eller i slutet av en viss period köpa (call) eller sälja (put) ett antal av den underliggande tillgången till ett i förväg fastställt pris. För den rätten betalar köparen av en option en premie.

Risk med köpta optioner

Den möjliga förlusten för köparen av en option är begränsad till det betalda priset för optionen (premien). Genom att en värdeförändring av det underliggande värdet förstärks kommer värdet av en option att variera kraftigt. Risken att du helt förlorar din investering är större än vid en investering i samma underliggande värde. Risken för total förlust stiger ju mer värdet på det underliggande minskar i fallet av en köpoption, och stiger i fallet av en sälj-option. Genom att optioner gäller för en begränsad tid är risken att du förlorar hela din investering större.

Köpta optioner hålls av DEGIRO för kundernas risk och räkning med en clearingmedlem som i sin tur håller optionerna med en central motpart eller CCP. Konkurs av clearingmedlem eller CCP innebär att optionerna kan bli värdelösa.

Utfärdade optioner (En 'kort' position)

Den som utfärdar en option tar på sig skyldigheten (inte rätten) att på begäran av köparen att sälja det underliggande värdet (säljoption) eller köpa det (köpoption) för det avtalade priset. Denne har alltså accepterat en förpliktelse för vilken han/hon erhåller en premie. För de förpliktelser som kan uppstå ur en utfärdad option måste optionsutfärdaren i Nederländerna oftast ställa säkerhet (margin) i form av borgen på penningmedel och/eller värdepapper. Säkerheten förändras i takt med kursen på det underliggande värdet och beräknas dagligen. Om säkerheten som utfärdaren ställt inte längre är tillräcklig, måste utfärdaren utöka säkerheten genom att t.ex. tillföra medel eller stänga positioner.

Risker med utfärdade optioner

Genom att utfärda en köpoption kan optionsutställaren av optionen vara skyldig att sälja det underliggande värdet för det överenskomna priset. När optionsutställaren inte har det underliggande värdet måste optionsutställaren köpa det underliggande värdet på marknaden mot det aktuella marknadspriset. Eftersom priset på det underliggande värdet kan öka utan gränser är förlusten för optionsutställaren av en köpoption obegränsad. Det är möjligt att ställa ut säkrade köpoptioner, till exempel genom att ställa ut köpoptioner för aktier som finns i portföljen. Risken är då begränsad.

Genom att ställa ut en säljoption kan författaren vara skyldig att köpa det underliggande värdet för

det överenskomna priset. Eftersom marknadspriset på det underliggande värdet kan vara så lite som noll (men inte mindre), är risken för optionsutställaren av en säljoption begränsad till det överenskomna priset.

Den säkerhet som optionsutställaren av en option måste tillhandahålla ger täckning för vissa prisförluster, men utesluter inte möjligheten till en förlust som är högre än värdet av säkerheten.

Optionsutställaren av en option kan möta (obegränsade) förluster som kan vara många gånger högre än det pris som optionsutställaren har fått.

3.6 Terminer

Med ett terminskontrakt måste säljaren med en fastställd kvantitet av den underliggande tillgången (aktieindex, obligationslån, potatis osv.) sälja för ett fastställt pris till köparen. Observera: vid en termin skapas alltså, till skillnad från en option, förpliktelser för både säljaren (som måste leverera på termin) och köparen (som måste betala på termin). Handeln med ett terminskontrakt är antingen baserad på leverans av den underliggande tillgången eller handel med kontanter. Vid handel baserad på leverans är parterna skyldiga att faktiskt leverera den underliggande tillgången mot betalning av det fastställda priset (värdepapper genom överföring, potatis genom fysisk leverans) som mottagande. I fallet av kontant inlösen sker det baserat på den underliggande tillgångens kurs vid utgångsdatumet.

För förpliktelserna som följer av en terminsposition måste också säkerheter ställas ut. Eftersom köpare och säljare accepterar förpliktelserna, måste både köparen och säljaren erbjuda säkerhet. I motsats till optioner leder kursändringar av den underliggande tillgången inte till förändringar i graden av säkerhet, utan till dagliga betalningar mellan köparen och säljaren. I motsats till en option bygger en termin inte upp något värde. Denna komplicerade produkt är lämplig för den som dagligen aktivt följer sina positioner och har tillräcklig kunskap om derivat och handel i underliggande tillgångar och som kan hantera stora kursförändringar.

Risk med terminer

När man handlar en termin behövs endast en begränsad summa som säkerhet relaterad till den underliggande tillgångens pris. En liten kursförändring kan därmed leda till stora förluster (eller vinster). Säkerheten som du måste ställa ger viss täckning för kursförlust, men det är inte uteslutet att förlusten kan komma överstiga säkerhetsbeloppet. Förlusten på en termin kan vara betydande. Terminer hålls av DEGIRO för kundernas risk och räkning med en clearingmedlem som i sin tur håller optionerna med en central motpart eller CCP. Konkurs av clearingmedlem eller CCP innebär att optionerna kan bli värdelösa. Om du investerar i terminer måste du noga överväga om denna komplicerade produkt passar just dig. Ta hänsyn till kunskap och erfarenhet, din finansiella position och dina investeringsmål.

3.7 Contracts for Difference

En CFD är ett derivat var med du får rätt på en avräkning av kursskillnader och inkomster. Med en investering i en CFD blir, för din räkning, inte de underliggande tillgångarna köpta eller hållna, men du erhåller (vid en lång position) eller betalar (vid en kort position) kursskillnaden och en summa för utdelning på den underliggande tillgången mellan tidpunkten då en CFD öppnas eller avslutas. Det förekommer alltså ingen leverans av den underliggande tillgången. Det betyder att du t.ex. inte kan utöva någon rösträtt. Genom en CFD uppstår en ekonomisk exponering mot det underliggande värdet av ett finansiellt instrument.

Aktie-CFD:er har inget utgångsdatum. Därför har du frihet att avsluta din position när du själv önskar. Kostnaderna för att hålla CFD:er är overnight-räntan. DEGIRO har alltid rätt att inte längre stödja eller avsluta vissa CFD:er. Eftersom kursen på ett CFD kan gå både upp och ner, har du risk både vid köp (lång) och vid försäljning (kort). För den risken måste du ställa säkerhet. Värdet på denna säkerhet är lågt i förhållande till värdet på det underliggande värdet. Därför fluktuerar värdet på ett CFD betydligt mer än på det underliggande värdet.

Hos DEGIRO kan du handla med CFD:er på ett stort antal marknader och med många produkter; aktier, valutor, index, råvaror och liknande finansiella produkter. Handelstiderna för CFD:er är i allmänhet desamma som börstiderna för de underliggande tillgångarna. CFD:er på vissa produkter kan handlas utanför börstiderna.

Kostnader för CFD:er

En lång position i en CFD kan ses som ett fiktivt köp av den underliggande tillgången. Då du vid ett verkligt köp av den underliggande tillgången måste betala dess pris, betalar du vid en lång position i en CFD dess finansieringskostnader. Finansieringskostnader behöver bara betalas vid overnight-positioner (alltså positioner för mer än en dag). Förutom finansieringskostnader betalar du vid en lång position CFD:ens transaktionskostnader. För de aktuella kostnaderna hänvisar vi till avgiftsöversikten.

En kort position i CFD kan beskrivas som en fiktiv försäljning av den underliggande tillgången, utan att du förfogar över den underliggande tillgången. När du vid en verklig försäljning av den underliggande tillgången skulle mottaga försäljningspriset, får du vid en kort position i en CFD en räntesumma relaterat till försäljningspriset. Ditt konto debiteras för transaktionskostnader och lånekostnader (vid en försäljning av underliggande värde som du inte äger måste du låna det underliggande värdet).

För CFD:er är kostnaderna ofta dolda i en större spridning (spread) mellan köp- och acceptpris, varvid skillnaden mellan inköps- och försäljningspris på CFD:er är större än motsvarande skillnad på det underliggande värdet som handlas på börserna. DEGIRO har som målsättning att skillnaden på CFD är minst 98% av spridningen på den underliggande tillgången.

I vissa fall kan även risktillägg debiteras för positioner i CFD:er, vilket f.n. inte är fallet hos DEGIRO.

Risker med CFD:er

Vid köp av en CFD behöver säkerheten bara utgöra en liten del av värdet på det underliggande finansiella instrumentet. Härigenom kan en investering i CFD:er leda till stora förluster (eller vinster) genom kursförändringar. Säkerheten som du måste ställa ut täcker delvis kursförluster, men det är inte uteslutet att förlusten kan överstiga säkerhetens storlek. Vill du investera i CFD:er bör du noga tänka efter ifall denna komplicerade produkt passar dig. Du måste ha tillräcklig kunskap och erfarenhet samt passa din finansiella situation och ditt investeringsmål.

CFD:er hålls av DEGIRO för kundernas risk och räkning med en clearingmedlem som i sin tur håller optionerna med en central motpart eller CCP. Konkurs av clearingmedlem eller CCP innebär att optionerna kan bli värdelösa

Denna komplicerade produkt lämpar sig för dig som aktivt följer börser och har tillräcklig kunskap om derivat och handel i underliggande tillgångar. Du måste även kunna hantera kraftiga kursförändringar.

3.8 Warranter

En warrant kan beskrivas som ett optionskontrakt med den skillnaden att en warrant inte kommer till stånd på börser – med en okänd motpart – utan alltid utfärdas av ett företag eller regering som också har skapat warrantens villkor.

Risk med warranter

Riskerna som är förknippade med en warrant liknar dem som gäller för en köpoption. En risk med en warrant är att dess värde är relaterat till hur väl det utfärdande institutet fungerar. Om utfärdaren försätts i konkurs kan warranten förlora allt värde.

3.9 ETF:er (Trackers)

ETF:er (även kallat trackers) är produkter som så nära som möjligt följer en viss underliggande tillgång eller index. En tracker för vilket det underliggande värdet faktiskt finns (på marknaden kallad "fysisk ETF" eller "cash based ETF") kan ses som en investeringsfond där aktierna i ett index är medtagna i liknande förhållande som i index. En tracker av syntetisk struktur kan beskrivas som en investeringsfond med derivat som imiterar ett visst index. Dina tillgångar investeras t.ex i obligationer och med en eller flera motparter kommer derivaten (swappar), där dessa motparter mot en fast ersättning gör en betalning som är relaterad till utvecklingen hos det underliggande värdet eller index. Trackers kombinerar fördelarna av aktier i en investeringsfond, eftersom de erbjuder samma spridning som investeringsfonden, men i motsats till investeringsfonden kan de enkelt handlas över börser hela dagen.

Risk med ETF:er

Trots en begränsad investering kan du med hjälp av ETF:er uppnå en bred riskspridning genom att till exempel köpa en ETF.

En risk med ETF:er är att förvaltaren kan låna ut finansiella instrument. Fondförvaltarna kan låna ut de finansiella instrument i ETF:en till tredje part. Intäkterna (från utlåning) delas ofta mellan fondförvaltare och investerare, men investeraren bär den tillhörande risken i sin helhet. Som regel kommer denna risk begränsas genom ett säkerhetskravet. Detta eliminerar inte risken för en eventuell värdeminskning av ETF:en.

Med syntetiska ETF:er finns även en motpartrisk. Om parten, som med en swapkonstruktion förpliktar sig att följa utvecklingen av den underliggande tillgången eller index går i konkurs, kommer värdet av en ETF minska betydligt. Denna risk kan eventuellt begränsas av en säkerhet som kan vara del av swapkonstruktionen. Nackdelen med en ETF med syntetisk struktur är, förutom kursrisken på den underliggande tillgången, motpartrisk på motparten / partier för derivat

De nämnda riskerna gäller också ofta för investeringsfonder, eftersom de i många fall har möjlighet att använda syntetiska konstruktioner och/eller låna ut Finansiella Instrument.

3.10 Strukturerade produkter

Strukturerade produkter är av banker utgivna Värdepapper med en fast löptid. Inlösen vid slutet och betalningar under löptiden beror på hur stark den utfärdande banken är och på externa

faktorer, som kursen på en aktie eller index. Dessa produkter handlas på börsen och det finns alltid ett prospekt.

Turbo's, Sprinters och Speeders är exempel på strukturerade produkter. Turbo's, Sprinters och Speeders är strukturerade produkter med hävstång. De är annorlunda från optioner då det inte har någon tidsbegränsning. Dessa produkter har en begränsad förlust i jämförelse med optioner och terminer då de strukturerade produkterna kommer med en stop-loss.

Risker med strukturerade produkter

Risken bestäms av kontraktspecifikationerna. Ofta är huvudsumman garanterad och i sådant fall är risken begränsad till (framförallt) risken att det utfärdande institutet går i konkurs. Det finns flera slags strukturerade produkter som alla har egna villkor, risker och egenskaper. Du bör alltid läsa prospektet innan du handlar med strukturerade produkter.

3.11 Alternativa investeringar

Alternativa investeringar kallas investeringar i icke-traditionella investeringskategorier. Exempel på alternativa investeringar är onoterade aktier, investeringar i nystartade eller riskfyllda företag, handelsvaror, derivat, fastigheter, undervärderade fordringar och allmänna/privata investeringar. De kan direkt investeras i alternativa investeringar eller via t.ex. delägarskap, hedgefonder, fastighetsfonder och ETF:er för exempelvis investering i råvaror.

Risken vid alternativa investeringar

Riskerna vid alternativa investeringar är lika varierande som investeringslagen. Innan du gör en alternativ investering borde du undersöka produktens egenskaper mycket noggrant. I många fall finns ett prospekt. Risker och begränsningar hos alternativa investeringar är en hög minimum investering, begränsade möjligheter att stoppa (t.ex. bara en gång per månad eller kvartal, ibland först efter flera år), relativt höga start- och förvaltningskostnader (bl.a. resultatrelaterade avgifter), begränsade handelsmöjligheter, liten transparens, inga övervakande instanser. Vid alternativa investeringar är din avkastning i allmänhet osäker och du riskerar ofta att förlora hela investeringen.

Alternativa investeringar görs ofta på grund av den begränsade korrelationen med kursutvecklingen på börsen och bidrar till att få en bättre spridning i investeringsportföljen. Härigenom kan alternativa investeringar, i en portfölj som i övrigt består av aktier och obligationer, leda till en lägre risk för den totala portföljen.

3.12 Andra derivat med förstärkt hävstång

Förutom optioner och futures finns det också andra derivat som leder till en större variabilitet. Dessa instrument är spekulativa investeringsprodukter och ger dig inget eller dåligt skydd mot risk. En liten procentuell förändring i den underliggande tillgången leder till en större förändring i instrumentets värde. Med andra ord: kursen på dessa produkter kan stiga snabbt men likväl även sjunka snabbt. Med de här instrumenten kan du spekulera på både stigande och sjunkande kurser. Exempel på den här sortens produkter är Sprinters, Turbo's och Speeders. De skiljer sig från optioner genom att de inte har någon tidspremie (tids- och förväntningsvärde) som måste betalas. Dessutom kan det inte förekomma obegränsade förluster som vid terminer och skrivna optioner. En sista skillnad är den ränta som betalas. Köparen betalar inte hela summan för det underliggande värdet, utan bara en del. Resten finansieras av det utfärdande institutet, för detta betalar köparen ränta.

Risker med andra derivat med förstärkt hävstång

Risken som uppstår vid köp av den här sortens produkter liknar den vid optioner. Genom en förstärkt ombytthet är risken vid användning av dessa finansiella instrument större än vid köp av det underliggande värdet. Kursen på derivat som underliggande värde och inte noteras i svenska kronor beror dessutom på valutakursförändringar.

För vissa derivat kan risken reduceras med en stop loss. Genom stop loss slutar derivatet automatiskt om kursen på det underliggande värdet når stop loss-nivån.

3.13 Investeringscertifikat

Investeringscertifikat är ett alternativ till direktinvestering i aktier. De erbjuder en möjlighet att få en tilltalande avkastning, även när kursen på det underliggande värdet stagnerar eller sjunker något. Vid utgångsdatum beror utbetalningen på slutkursen på det underliggande värdet.

Certifikaten ger ingen utdelning. Investeringscertifikaten har tre viktiga egenskaper:

- 1 ett investeringscertifikat är en strukturerad produkt som är utgiven av ett institut och är baserad på ett visst underliggande urval av tillgångar som olika aktier, index osv.;
- 2 ett investeringscertifikat ger en på förhand given avkastning, vilket också är investeringscertifikatets maximala avkastning;
- 3 Om det underliggande värdet hamnar under den överenskomna investeringsgränsen betalas bara slutkursen.

Risk med investeringscertifikat

Investeringscertifikat är liksom aktier investeringsprodukter utan kapitalskydd. Vid en investering löper du risken att helt eller delvis förlora ditt investerade kapital. Avkastningen är däremot begränsad. Den fasta avkastningen utgör ett maximum för återbetalningen vid slutdatum, även om det underliggande värdet har en högre slutkurs än avkastningen (vinstskada jämfört med en direkt investering i den underliggande tillgången). Vid slutdatumet får du slutkursen av den underliggande tillgången varvid den överenskomna avkastningen gäller som maximum. Det kan alltså vara tal om kapitalförlust om kursen på den underliggande tillgången slutar lägre eller visar en lägre kurs än avkastningscertifikatets köpkurs i mellantiden. Om du investerar i certifikat löper du även en kreditrisk för det utfärdande institutet och för dess garanti. För mer information om aktuellt certifikat bör du läsa prospektet, som finns på det utfärdande institutets webbplats.